

*Beata Ingielewicz
Monika Hetmańska*

Ćwiczenia logopedyczne

z wykorzystaniem przedmiotów codziennego użytku

Wiadomym jest, iż nie tylko praca terapeuty ma wpływ na pozytywny efekt końcowy terapii. Jednakowoż ważne jest zaangażowanie rodziców we wspólną pracę terapeutyczną. Rodzice często wymawiają się niedostateczną liczbą pomocy terapeutycznych, gdyż ćwiczenia wspomagające terapię pedagogiczną i logopedyczną niejednokrotnie kojarzone są z wykorzystaniem specjalistycznej bazy dydaktycznej. Naszym celem jest pokazanie rodzicom, że wiele przedmiotów codziennego użytku świetnie nadaje się do wykonywania ćwiczeń logopedycznych.

Jesteśmy przekonane, że przykładowe ćwiczenia ułatwią rodzicom pracę z dzieckiem w domu, przyniosą satysfakcję z osiągniętych wyników, dadzą przyjemność wspólnej zabawy, a tym samym wzmocnią pracę terapeutów.

Głosy gazet – zabawa słuchowa

Gazetowe kulki – zabawa oddechowa

Cel ćwiczenia

- ▶ rozwijanie pamięci słuchowej oraz słuchu fonemowego,
- ▶ ustalenie prawidłowego toru oddechowego.

Pomoce

gazety

Przebieg

Rodzic pociera kartką o kartkę, uderza w kartkę, drze ją oraz zgniata. Dziecko powtarza czynności, starając się zapamiętać towarzyszące im dźwięki. Następnie zamyka oczy. Rodzic ponownie demonstruje „gazetowe głosy”, a dziecko odgaduje ich nazwy. Na końcu dziecko ugniata kulkę z gazety i kładzie na otwartej dłoni. Wykonuje wdech nosem i silnym wydechem ustami próbuje zdmuchnąć kulkę z dłoni. Zabawę powtarzamy trzy razy.

Kóleczka – ćwiczenie artykulacyjne

Cel ćwiczenia

- ▶ usprawnianie narządów artykulacyjnych,
- ▶ doskonalenie celowości i płynności ruchów,
- ▶ rozciąganie wędzielka podjęzykowego,
- ▶ pionizacja języka,
- ▶ uczulanie miejsca artykulacyjnego.

Pomoce

płatki śniadaniowe, lusterko

Autorki artykułu podczas zajęć z dziećmi.

Przebieg

Rodzic przykleja dziecku do czubka wyciągniętego języka płatek śniadaniowy. Zadaniem dziecka jest przyklejenie płatka do podniebienia górnego (tuż za górnymi jedykami) tylko za pomocą ruchów języka (ćwiczenie wspomagamy obserwacją w lusterku).

Pudełka – ćwiczenie awerbalne

Cel ćwiczenia

- ▶ rozwijanie słuchu awerbalnego i pamięci słuchowej.

Pomoce

pudełka z solą, ryżem i orzechami

Przebieg

Rodzic pokazuje pudełka z artykułami spożywczymi (na przykład sól, ryż, orzechy). Następnie potrząsając, demonstruje kolejno odgłosy oraz wymienia nazwy produktów. Prosi o ich zapamiętanie. Potrząsa

„Głosy wody”.

pudełkami w zmienionej kolejności i prosi o odgadnięcie, co jest w środku.

Świece – ćwiczenie oddechowe

Cel ćwiczenia

- ▶ wydłużanie fazy wydechowej,
- ▶ utrwalanie prawidłowego toru oddechowego.

Pomoce

świeczki, zapalniczka

Przebieg

Zadaniem dziecka jest nabranie powietrza nosem i zdmuchnięcie płomienia świeczki jednym wydechem. Następnie należy przedłużać wydech w taki sposób, aby płomień nie zgasł, tylko wyginał się (tak, jakby tańczył).

Ćwiczenie oddechowe „Bulgot”.

Głosy wody – ćwiczenie słuchowe

Cel ćwiczenia

- ▶ rozwijanie słuchu awerbalnego.

Pomoce

miska z wodą, lekki klocek, słomka

Przebieg

Rodzic stawia na podłodze miskę z wodą i demonstruje „głosy wody”. Prosi o zapamiętanie dźwięku i jego nazwy: plum – lekki klocek spada do wody, plusk – poruszenie dłonią w wodzie, bulgot – wdmuchiwanie przez słomkę powietrza do wody i tworzenie bąbelków. Dziecko zamyka oczy. Rodzic ponownie demonstruje „głosy wody”, a dziecko odgaduje ich nazwy.

Bulgot – ćwiczenie oddechowe

Cel ćwiczenia

- ▶ utrwalanie prawidłowego toru oddechowego,
- ▶ wydłużanie fazy wydechowej.

Pomoce

kubeczki z wodą, słomki

Przebieg

Dziecko otrzymuje kubeczek z wodą i poprzez wdychanie przez słomkę powietrza do wody próbuje utworzyć bąbelki. Następnie poprzez równomierne dmuchanie próbuje utworzyć na powierzchni wody

Dzieci podczas prezentacji ćwiczenia.

dziurkę (mały wir). Rodzic bawi się razem z dzieckiem (demonstruje ćwiczenie).

Gdzie jest zegar? – ćwiczenie słuchowe

Cel ćwiczenia

- ▶ doskonalenie koncentracji słuchowej.

Pomoce

kilka czapek, zegar

Przebieg

Dziecko zamyka oczy. W tym czasie rodzic rozkłada na dywanie kilka czapek, pod jedną z nich umieszcza głośno tykający zegarek. Zadaniem dziecka jest odgadnąć, spod której czapki dobiega dźwięk.

Monety – zabawa artykulacyjna

Cel ćwiczenia

- ▶ usprawnianie narządów artykulacyjnych,
- ▶ doskonalenie celowości i płynności ruchów.

Pomoce

monety, krem do twarzy, lusterko

Przebieg

Rodzic nakłada dziecku na pliczek trochę kremu. Do kremu przykleja małą monetę (5, 10 lub 20 gr – wcześniej zdezynfekowaną). Zadaniem dziecka jest odklejenie monety bez używania rąk, a jedynie poprzez różne ruchy policzka, języka i warg (dziecko może obserwować buzię w lusterku).

Śniegowe kule – ćwiczenie oddechowe

Cel ćwiczenia

- ▶ wydłużanie fazy wydechowej,
- ▶ kształtowanie prawidłowego sposobu oddychania.

Pomoce

waciki kosmetyczne

Przebieg

Dziecko kładzie na otwartej dłoni waciki i wymawiając wielokrotnie głoskę „p”, próbuje go zdmuchnąć. Następnie przechyla głowę do tyłu i próbuje dmuchać na wacik tak, aby utrzymał się w górze. Rodzic bawi się razem z dzieckiem (demonstruje ćwiczenie).

Mecz ping ponga – ćwiczenie oddechowe

Cel ćwiczenia

- ▶ wydłużanie fazy wydechowej.

Pomoce

bramka (na przykład karton po butach), piłeczka pingpongowa, folia aluminiowa

Przebieg

Mecz – kto zdobędzie więcej bramek. Rodzic i dziecko, wyłącznie dmuchając, na przemian celują piłeczką pingpongową do bramki wykonanej z pudełka po butach. Dziecko i rodzic siadają naprzeciw siebie i starają się przedmuchiwać do siebie piłeczki wykonane z folii aluminiowej.